Från: [redacted]
Skickat: Mon, 30 Sep 2024 17:46:27 +0100
Till: "RLK Funk Registrator" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Cc: [redacted]
Ämne: Remissvar BioDriv Öst till diarienummer RS 2024-0344
Bilagor: BioDriv Öst Remissvar till Region Stockholms Samrådsförslag för Regional Utvecklingsplan.docx, BioDriv Öst Remissvar till Region Stockholms Samrådsförslag för Regional Utvecklingsplan.pdf

Hej,

Bifogat finner du BioDriv Östs remissvar till Samrådsförslaget för Regional Utvecklingsplan, RS 2024-0344, i word och pdf.

Svara gärna om något ser konstigt ut annars får ni ha en fortsatt bra vecka!

Bästa hälsningar,

[redacted]

Kungsgatan 28
753 21 Uppsala
[redacted]
www.biodrivost.se

Diarienummer: RS 2024-0344
Region Stockholm
registrator.rlk@regionstockholm.se

BioDriv Öst
[redacted]
[redacted]
Uppsala den 30 september

Remissvar gällande Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

BioDriv Öst tackar för möjligheten att få inkomma med ett remissvar på ovanstående remiss.

BioDriv Öst är en storregional expertorganisation som kraftsamlar ett åttiotal aktörer i sex län i östra Mellansverige och Stockholmsregionen i arbetet för en fossilfri transportsektor och en hållbar regional utveckling. Vår organisation för samman aktörer från offentlig sektor, näringsliv och akademi. Verksamheten kännetecknas av oberoende, öppenhet samt avsaknad av vinstintresse.

Då Region Stockholm är medlemmar i BioDriv Öst ser vi positivt på att utgöra ett bollplank i det regionala utvecklingsarbetet och vi kan erbjuda inspel utifrån ett brett perspektiv då BioDriv Öst i sin verksamhet stöttar såväl offentliga organisationer som företag i deras omställning.

Styrkor och utmaningar:

- Har ni synpunkter på de styrkor och långsiktiga utmaningar som beskrivs?

Vi har inga stora synpunkter på de styrkor och utmaningar som beskrivs.

Vi välkomnar särskilt följande:

- Att “motor i den gröna omställningen” finns med som en av styrkorna. Att Stockholmsregionen fortsatt ligger i framkant i den gröna omställningen anser vi är av stor vikt för att också bidra till att driva på omställningen i omgivande län och hela Sverige.
- Att en robust och hållbar energiförsörjning nämns som en förutsättning i utmaningen “Hur kan vi växa på ett hållbart sätt när invånarna blir fler?”.
- Att möta klimatmålen och att skapa en motståndskraftig och robust region ryms inom samma utmaning. Vi anser att det finns många vinster med att i samband med den gröna omställningen ta tillfället i akt att också stärka krisberedskapen, och tvärt om. Att hantera dessa utmaningar tillsammans minskar risken att skapa målkonflikter mellan två mål av stor betydelse.

- Hanterar samrådsförslaget de utmaningar vi står inför, däribland klimatförändringar och det förändrade omvärldsläget och dess tänkbara konsekvenser? Vad kan utvecklas?

Ja, på en övergripande nivå anser vi att samrådsförslaget hanterar de utmaningar vi står inför. Vi anser dock att utmaningarna kan kopplas ihop tydligare för att undvika målkonflikter och få till kostnadseffektiva synergier, exempelvis mellan transportsektorns omställning och en stärkt beredskap.

Vision, mål och prioriteringar:

- Visar vision och mål regionens vilja? Fångar prioriteringarna åtgärder som leder till att vi kan hantera de gemensamma utmaningarna och vidareutveckla regionens styrkor?

Vi anser att vision och mål på ett tydligt sätt visar regionens vilja och att prioriteringarna hänger ihop på ett logiskt sätt med beskrivna styrkor och utmaningar.

- Hur kan prioriteringarna utvecklas? Är någon prioritering viktigare än andra och varför? Bör någon prioritering utgå och varför?

Under “En tillgänglig och robust region utan klimatpåverkande utsläpp” anser vi att krisberedskapsperspektivet bör lyftas fram tydligare och mer konkret under prioriteringen “Robusta tekniska försörjningssystem med säker tillgång”. Vi har där två förslag på hur det kan göras:

Det är inte tydligt ifall åtgärden “främja lösningar för ökad inomregional produktion av förnybar energi och verka för en förnybar energiförsörjning.” också syftar till energi i form av drivmedel till transportsektorn. Med tanke på att transportsektorn står för en stor andel av klimatutsläppen och också är kritisk i ett beredskaps- och näringslivsperspektiv finns det mycket att vinna på att förtydliga det eftersom regional produktion av drivmedel till tankning och laddning stärker beredskapen avsevärt. Åtgärden bör därför justeras för att tydliggöra det.

Här är förslag på hur åtgärden kan tydliggöras:

“Stockholmsregionens aktörer ska:

- Verka för en förnybar energiförsörjning och främja lösningar för ökad inomregional produktion av förnybar energi till samtliga sektorer, inte minst transportsektorn.”

Vidare anser vi att det behöver lyftas fram att en diversifiering av de drivmedel som används inom transportsektorn bidrar till ökad robusthet. Detta för att undvika att hela transportsektorn har lagt alla ägg i samma korg i ett framtida krisläge. I ett läge av kris eller krig är fungerande transporter och en diversifierad och decentraliserad drivmedelsförsörjning en grundläggande funktion för många samhällsviktiga verksamheter. En fordonsflotta som är diversifierad med olika drivlinor/drivmedel innebär i regel att fordonsflottans robusthet ökar.

Under samma prioritering skulle vi också vilja lyfta behovet av att skapa resiliens i den tank- och laddinfrastruktur som försörjer transporterna i länet med fossilfria drivmedel. För att höja krisberedskapen i länet behövs robusta lösningar som kan försörja fordon med fossilfria drivmedel även då elförsörjningen är bristfällig och/eller då det blir störningar i leveranskedjor för vätgas, biogas, etanol och/eller biodiesel. Elgeneratorer och/eller batterilager som kan försörja laddinfrastruktur och drivmedelspumpar samt reservlager med fossilfria drivmedel är några exempel på lösningar för att skapa mer redundans i den tank- och laddinfrastruktur som kan få samhällsviktiga transporter att rulla även i ett läge av kris eller krig.

“Stockholmsregionens aktörer ska:

- Verka för att transportsektorns omställning till fossilfrihet bidrar till ökad robusthet och resiliens. Dels genom att diversifiera användningen av fossilfria drivmedel, dels genom att bidra till att skapa robusta lösningar för tankning och laddning av fossilfria drivmedel.”

Under “En ledande kunskaps- och tillväxtregion” anser vi att den offentliga upphandlingens viktiga roll i att främja grön omställning i näringslivet bör lyftas fram. BioDriv Östs erfarenhet från att i drygt tio år ha jobbat med att stötta offentliga aktörer med att ställa klimat- och miljökrav för ökad fossilfrihet i transporter och arbetsmaskiner är att näringslivet efterfrågar skarpare klimat- och miljökrav för att möjliggöra deras omställning. Vår bild är också att det fortfarande finns en stor potential att genom klimat- och miljökrav i offentliga upphandlingar driva på en hållbar regional utveckling. Det är ett av de mest kraftfulla verktygen offentlig sektor har för att skapa en hållbar omställning och främja gröna investeringar i länet. Vissa offentliga aktörer ställer skarpa klimat- och miljökrav, medan andra inte gör det. Ju fler offentliga beställare som ställer skarpa klimat- och miljökrav, desto enklare blir det för näringslivet att ställa om på ett kostnadseffektivt sätt som gynnar båda parter. Det blir även enklare för företag att våga investera i exempelvis ny infrastruktur för tankning och laddning av fossilfria drivmedel om det finns en trygghet i efterfrågan från offentlig sektor. Vi anser därför att en lämplig åtgärd kopplat till antingen prioriteringen “Främja grön omställning i näringslivet” eller prioriteringen “Fler innovationsfrämjande upphandlingar” vore följande:

“Stockholmsregionens aktörer ska:

- Utveckla och harmonisera arbetet med hållbarhetskrav i offentlig upphandling så att den offentliga upphandlingen stärker näringslivets förutsättningar till grön omställning.”

Det bör också lyftas fram att en viktig förutsättning för elektrifiering av transportsektorn är att det tillgängliggörs mark för utbyggnad av laddinfrastruktur. I många fall kan förhoppningsvis befintliga parkeringsplatser och drivmedelsstationer användas för detta ändamål, men i vissa fall och särskilt för eldriven tung trafik behöver det finnas mark tillgänglig för att kunna etablera nya laddstationer i de områden där behov av laddning finns.

- Vilka indikatorer mäter på bästa sätt målen?

Ett förslag på en indikator till målet “En tillgänglig och robust region utan klimatpåverkande utsläpp” är:
“Andel fossilfritt drivmedel av den totala drivmedelsförsörjningen inom Stockholms län”.

För målet ”Främja lösningar för ökad inomregional produktion av förnybar energi och verka för en förnybar energiförsörjning.”, som vi ovan föreslår att vidareutveckla, föreslås också en indikator:
“Andel regional produktion av fossilfri energi i relation till energianvändningen inom olika sektorer (transporter, industri etc) i Stockholms län”.
Detta för att säkra andelen produktion som sker inom regionen även om energin inte nödvändigtvis behöver förbrukas inom regionen. Målet är en stärkt krisberedskap.

Rumslig utveckling och plankarta:

- Saknar ni information eller förhållningssätt gällande den rumsliga utvecklingen?

Vi saknar information rörande lokalisering av tank- och laddinfrastruktur. Vi anser att det i detta avseende vore bra om RUFS synkas med Länsstyrelsen Stockholms regionala plan för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. Denna genomgår i skrivande stund en uppdatering, där vi på BioDriv Öst har varit delaktiga i att ta fram underlag till Länsstyrelsen. En uppdaterad version väntas publiceras i oktober/november 2024.

- Hur ser ni på plankartans utformning och tillhörande förhållningssätt?

Inga synpunkter.

- Är utgångspunkterna för bebyggelsestrukturens avgränsning tydliga?

Inga synpunkter.

Gemensamt ansvar för den regionala utvecklingen och former för samverkan:

- Hur ser er organisation på er roll kopplat till den regionala utvecklingen och hur kan er organisation bidra för att vi ska nå planens mål och stärka genomförandet?

Vi anser att BioDriv Öst har en viktig roll att spela när det gäller att vara ett expertstöd samt stärka samverkan för offentliga och privata aktörer i omställningen till fossilfria transporter. Flertalet kommuner samt Region Stockholm och samtliga regioner i ÖMS (Uppsala, Södermanland, Västmanland, Östergötland och Örebro) är medlemmar i BioDriv Öst och samverkar genom BioDriv Öst i omställningen till fossilfria transporter och en hållbar regional utveckling. Vi utvecklar vägledningar, bistår med rådgivning och driver nätverk med fokus på bland annat klimat- och miljökrav för fossilfria transporter respektive laddinfrastruktur. Vårt nätverk för offentlig upphandling drivs i samverkan med Mälardalsrådet.

Vi ser fram emot att fortsatt stödja såväl offentliga som privata aktörer i detta arbete, särskilt när det gäller frågor som rör ladd- och tankinfrastruktur, omställning av fordonsflottor, industrins och sjöfartens omställning samt omställning som går hand i hand med en stärkt krisberedskap och klimat- och miljökrav i upphandlingar.

- Vilka dialog- och samverkansformer bör vi använda eller utveckla för att kunna agera tillsammans för att nå planens mål och stärka genomförandet?

Vi saknar en plattform för samverkan kring hur ladd- och tankinfrastruktur ska byggas ut på ett strategiskt sätt inom Stockholms län. Efter att Länsstyrelsen Stockholm offentliggjort den uppdaterade versionen av den regionala planen för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel i okt/nov 2024 vore det bra om det etablerades ett forum för regionen, kommuner, elnätsägare och laddoperatörer. Där kan frågor kring var, när och hur ladd- och tankinfrastruktur ska byggas ut diskuteras. BioDriv Öst bidrar gärna med inspel till ett sådant arbete.

BioDriv Östs plattform för samverkan i hela ÖMS och Stockholms län kan med fördel användas i frågor som är av betydelse att samverka kring storregionalt inom transportsektorns omställning till fossilfria drivmedel.

[redacted]

BioDriv Öst förenklar omställningen till fossilfria transporter och en hållbar regional utveckling. Genom expertstöd och samverkan får offentlig sektor och företag hjälp att nå sina hållbarhetsmål. Organisationen är icke vinstdrivande och arbetar med alla fossilfria drivmedel. Verksamheten omfattar allt från strategiska frågor till konkreta insatser.

Läs mer på www.biodrivost.se

@BiodrivOst

BioDriv Öst

BIODRIV ÖST

BioDriv Östs kansli har mandat att under VDs ledning skicka in remissvar i enlighet med organisationens gemensamt fastställda mål. Detta påverkansarbete bedrivs fristående, vilket innebär att det inte direkt är styrelsen, styrelsens ledamöter eller enskilda medlemmar som står bakom samtliga synpunkter som framförs.